

Totemi Dil 24 I

– Uraz Bayram · 17 Temmuz 2023

24/ı Totem kardeşinden emecektin. Bu tür totemdi mantık ilahi dönem içinde kendi kardeşinde değil de başka grubun kadınlarında süt emmiş olmanın süt kardeşleri anlayışına dönüşecekti.

Süt emme totem kardeşliğin ikinci temel yasasıydı. Totemi yasa içinde kardeşlerinizden süt emerdingiz. Ama dıştaki gruplardan ememezdingiz. Kardeşiniz olmayanlar da sizi emzirmezlerdi. Bu da bir tabuydu.

Totem kardeşler olmanın üçüncü temel yasası kardeşine dokunma meşruiyetiydi. Kardeşinin verdiği kardeşinin dokunduğunu yemeydi. Dokunduğu herhangi bir kardeşiyle cinsel ilişki kurma anlayışydı. Ya da totemi temel yasanın üçüncüsü de "kardeşi olmayanlara dokunmama" yasağıydı.

Kardeşi olmayana yani dıştaki bir başka totem gruptan kişilere dokunmama yasağı dinlerinde koruyup benimsediği içeriğin güncel hale göre değiştirildiği bir anlayıştır.

Kardeşine dokunup onunla yatacaksın. Kardeşin olmayana dokunma. Onunla yatma. Onun dokunduğunu (kestiğini) yeme gibi totem yasağı dinler de o dinden olmayanların kestiğini yememe ve aynı dinde olmayan ya da din kardeşi olmayanlarla evlenmeme yasağıydı.

Bu yasağın zamanla kısmen hoşgörüyeye uğratılması kimi dinlerin temel konusu haline gelmiştir. Örneğin; "kendisine kitap verilenlerin (ehli kitaplıların) kestikleri (dokundukları) size helaldir. Sizin yiyecekler de (derinletesi veya tarihselliği totem yiyeceği de) onlara helal" demekle bu çetin konuya az çok açıklık getirmiştir.

Enerji kaynakları kıtlığı nedeniyle bir grup diğerine sayılıp nüfus artmasın, kaynak sıkıntısı çekilmesin diye bir grup diğerini dışlıyordu. Oysa üreten grupların artı ürün fazlalığı nedeniyle gruplar birleşmesi ortaya çıkmıştı. Birleşmeler yukarıda sayılan üç totem yasadan ötürü olanaklı olmuyordu.

Bu üç totem yasası ittifak edebilmek için dönüştürülecek yasalardı. Dönüşümler yine totem yasalar eşliğinde yapılacaktı. Dıştaki hemcinslerini kendisi gibi görüp onu kardeşi saymanın temas kuralları ortaya konmalıydı.

İttifak edebilmek için kardeşinden süt emme tabusu yerine karşı gruptan süt emme tabusu ortaya konacaktı. Kardeşiyle yatma yerine karşı gruptan olanla yatma tabusu ortaya konacaktı. İttifakı olanları da kendisi gibi görebilmeleri için de onlarla ilanen ilahi kardeşler olacaktılar.

İttifakları anlatan heykel, resim gibi sembolizm dili, hem totemi sembolizme ve totemi mana diline atıftı.

Hem de yeni oluşturmakta oldukları ilahi sembolizme ve ilahi mana diline bir atıftı.

Bu bağlamlar ile ceylanı emen bir insan yavrusu figürü anlatıcıların hayal gücünü simgelemiyordu. Aksine geçmişte yaşanan tarihsel gerçekliklerin gerisindeki geri bağlanım yasalarıyla, o günkü olanı biteni anlatan bir sembolizm dili, mevcut süreci bize aktarıyordu.

Ceylan, bir totem grubun kendi dışındaki gruba verdiği ve onu kendi sureti ile değil de onu çeviklik, atlama, zıplama gibi sıfatlarla eşleştiriyordu. Doğada eşleştiği hayvan sembolleriyle de o gruba isim veriyordu. Bu şekilde isimlendirdiği bir ifade o grubun adıydı. Ceylan betimlemesi üreten ilişkilerden önceki sembolizm anlayışıyla dıştaki gruplara bir isim verme biçimiydi.

Bir grup dışındaki bir grubu, ceylan gibi atlama zıplama, gizlenme hareketleriyle tanıyıp birden gözden kaybolup, tekrar ve ansızın önüne çıkma deneyimini yaşamışsa, bu deneyimler gözlemci gruba ilham kaynağı olabilmektedir.

Gözlemci grup ceylan gibi çevik olan o grup aitlerini ceylan varlığıyla eşleştirmeye götürmüş olmakla bu değerlendirme bir isim verme eşleştirmesi, bir anlatış ve ifade şekline dönüşebiliyordu.